



בְּגִינֵיהוּ אֲתָמֵר, (שמות כג) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף וְעַבְדֵּךְ וְאֲמַתֶּךָ. אֲבָל אֵינּוֹן דְּעַבְדִּין פְּקוּדִין שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס, אֵינּוֹן בְּנוֹי דְּמַלְכָּא וּמְטְרוֹנֵיתָא. וְאֵינּוֹן כְּתָרִין וְתַגִּין עַל רִישָׁא דְּעַבְדִּין בְּיוֹמִין דְּחוּל. וּבְגִינֵיהוּ אֲתָמֵר וּדְאֲשַׁתְּמַשׁ בְּתַגָּא חֲלָף, וְהִזְרַה הַקְּרַב לְגַבֵּייהוּ יוֹמַת. דְּשַׁבְּתוֹת אֲתַקְרִיאוּ לְגַבֵּי עַבְדִּין.

וּבְגִין דָּא, אִם פְּכָנִים אִם פְּעַבְדִּים. אִם פְּכָנִים, דְּאֲתָמֵר בְּהוֹן (דְּבָרִים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם. אִם פְּעַבְדִּים, (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִּים וְלֹא שְׂאֵר אֹמִינִין. אֲבָל אֵינּוֹן חֲזִיבֵיָא דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא וּמְצוֹת, וְלִית עֲלֵיהוּ עוֹל תּוֹרָה וְעוֹל תְּפִלִּין, וּשְׂאֵר פְּקוּדִין, אֵינּוֹן עַבְדִּין לְאוֹמִין דְּעֵלְמָא, וּמִשְׁתַּעַבְדִּין בְּהוּ. בְּגוֹן (דְּבָרִים ו) עַבְדִּים הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם.

וְאִי נְטָרֵי שַׁבְּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, אֲתָמֵר בְּהוּ וַיּוֹצִיאֲנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וַיִּתְקַיֵּם בְּהוּ, (שמות כג) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף, חַמּוֹר בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, וַיִּנְפֹּשׁ בֶּן אֲמַתֶּךָ וּבְהַמְתֶּךָ, עִם הָאָרֶץ בְּהִמָּה אֲקָרִי. וּלְכַתֵּר דִּייעוֹל גְּרַמֵּיהַ תַּחֲוֹת אָדָם בְּתוֹרָה, יִתְקַיֵּם בֵּיהַ (תהלים לו) אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְיָ. אִם הוּא כְּסוּס דְּרָכִיב עֲלֵיהַ מְאָרִיָּה, וְסָבִיל לֵיהַ, וְלֹא מְבַעַט בְּמְאָרִיָּה.

וּמֵאִי סָבִילוּ דְעַם הָאָרֶץ לְתַלְמִיד חֲכָם. בְּגִין, דְּתַלְמִיד חֲכָם פִּיּוּם שַׁבְּת צְרִיף אִיהוּ, דְּלִית לֵיהַ מְדִילֵיהַ, וְאִי עִם הָאָרֶץ סָבִיל לֵיהַ בְּמַמוֹנֵיהַ, וְאֲתַנְהִיג בֵּיהַ כְּפּוּם רְעוּתֵיהַ לְשִׁמְשָׁא לֵיהַ, וְלֹא תַנְהַגָּא בְּפְקוּדִין כְּפּוּם רְעוּתֵיהַ, יִתְקַיֵּם בֵּיהַ אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְיָ. יוֹשִׁיעַ לֵיהַ מִשׁוּד וּגְזֻלָּה, יוֹשִׁיעַ לֵיהַ מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת, דְּלֹא שְׁלִיט עֲלֵיהַ, וַיִּשְׁחַט לֵיהַ בְּסַפִּין פְּגוּם דִּילֵיהַ. וְכָל מָאן דְּשַׁחֵיט בְּסַפִּין פְּגוּם, נִבְלָה אִיהוּ, דְּאֲתָמֵר בֵּיהַ לְפָלַב תְּשְׁלִיכוֹן אוֹתוֹ, דְּאִיהוּ סְמָא"ל.

וּנְפֹשׁ דְּתַלְמִיד חֲכָם אֲתַקְרִיאת שַׁבְּת מְלַכְתָּא, נְפֹשׁ יִתְרָה וְכָל מִי שֶׁנִּשְׁחַט בְּסַפִּין פְּגוּמָה, הוּא נִבְלָה, שְׁנֵאמַר בּוֹ לְפָלַב תְּשְׁלִכוֹן אוֹתוֹ, שֶׁהוּא סְמָא"ל. וְהַנְּפֹשׁ שֶׁל תַּלְמִיד חֲכָם נִקְרָאת שַׁבְּת הַמְּלַכָּה, נְפֹשׁ יִתְרָה שֶׁל שַׁבְּת, וְהַעֲנַג שֶׁלָּהּ נִשְׁמַת חַיִּים

שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף וְעַבְדֵּךְ וְאֲמַתֶּךָ. אֲבָל אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים מְצוֹת שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס, הֵם בְּנֵי הַמְּלָךְ וְהַגְּבִירָה, וְהֵם הַפְּתָרִים וְהַתְּגִים עַל הָרֵאשׁ הַעַבְדִּים בְּיָמוֹת הַחֹל, וּבְשָׁבִילֵם נֵאמַר וּדְאֲשַׁתְּמַשׁ בְּתַגָּא חֲלָף, וְהִזְהַר הַקְּרַב אֲלֵיהֶם יוֹמַת. שְׁנֵקְרִיָּים שַׁבְּתוֹת אֶל הַעַבְדִּים.

וּמִשׁוּם כֶּף, אִם פְּכָנִים אִם פְּעַבְדִּים. אִם פְּכָנִים, שְׁנֵאמַר בְּהֵם בְּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם. אִם פְּעַבְדִּים, כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִּים, וְלֹא שְׂאֵר הָאֻמוֹת. אֲבָל אוֹתָם הִרְשָׁעִים שְׂאִין מִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת וְאִין עֲלֵיהֶם עַל תּוֹרָה וְעַל תְּפִלִּין וּשְׂאֵר מְצוֹת, הֵם עַבְדִּים לְאֻמוֹת הָעוֹלָם וּמִשְׁתַּעַבְדִּים בְּהֵם, כְּמוֹ עַבְדִּים הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם.

וְאִם שׁוֹמְרִים שַׁבְּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, נֵאמַר בְּהֵם וַיּוֹצִיאֲנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ. וַיִּתְקַיֵּם בְּהֵם, לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף, חַמּוֹר בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, וַיִּנְפֹּשׁ בֶּן אֲמַתֶּךָ וּבְהַמְתֶּךָ, עִם הָאָרֶץ נִקְרָא בְּהִמָּה. וְאַחַר שֶׁיִּכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ תַּחַת אָדָם בְּתוֹרָה, יִתְקַיֵּם בּוֹ אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ ה'. אִם הוּא כְּמוֹ סוּס שְׂרֹכֵב עֲלֵיו אֲדוֹנוֹ, וְסָבִיל אוֹתוֹ, וְלֹא בּוֹעַט בְּאֲדוֹנוֹ.

וּכְמוֹ הַסֶּבֶל שְׁעַם הָאָרֶץ לְתַלְמִיד חֲכָם? מִשׁוּם שֶׁתַּלְמִיד חֲכָם כְּמוֹ יוֹם הַשַּׁבָּת הוּא צְרִיף, שְׂאִין לוֹ מִשְׁלוֹ. וְאִם עִם הָאָרֶץ סוּבֵל אוֹתוֹ בְּמַמוֹנוֹ וְנוֹהֵג בּוֹ כְּפִי רְצוֹנוֹ לְשִׁמְשׁ אוֹתוֹ וְלַהֲתַנְהִיג בְּמִצְוֹת כְּפִי רְצוֹנוֹ, יִתְקַיֵּם בּוֹ - אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ ה'. יוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ מִשׁוּד וּמִגְזֻלָּה, יוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת שְׁלֵא יִשְׁלַט עֲלָיו וַיִּשְׁחַט אוֹתוֹ בְּסַפִּין פְּגוּמָה.

וְכָל מִי שֶׁנִּשְׁחַט בְּסַפִּין פְּגוּמָה, הוּא נִבְלָה, שְׁנֵאמַר בּוֹ לְפָלַב תְּשְׁלִכוֹן אוֹתוֹ, שֶׁהוּא סְמָא"ל. וְהַנְּפֹשׁ שֶׁל תַּלְמִיד חֲכָם נִקְרָאת שַׁבְּת הַמְּלַכָּה, נְפֹשׁ יִתְרָה שֶׁל שַׁבְּת, וְהַעֲנַג שֶׁלָּהּ נִשְׁמַת חַיִּים



דשבת. וענג דיליה נשמת חיים, ורוח שכלי. ואינון
נשמה יתירה, רוח יתירה, על נשמה ורוחא ונפשא,
דאינון עבדין, דשליטין בגופא, דיומין דחול. נשמה
יתירה, נשמת כל חי, פתר בראש צדיק, דאיהו יום שבת.
ובהאי נשמה יתירה תהיל יה, דאינון אבא ואימא,
דעלה אתמר, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך,
בגין דאיהו מרפכה לעלת העלות, דאיהו מכוסה ולא
שליט עליה עינא, ובגין דא עין לא ראתה.

רוחא יתירה, נהר דנפיק מעדן, מבין אבא ואימא.
ומהלכו חמש מאה שנין, ומטי לשתי תאה דאיהו
צדיק. להשקות את הגן, דאיהי נפש יתירה, מלכות.

נשמה דשליטא ביומין דחולא, על עבד יי, איהי
מכסא הכבוד. כמה דאוקמוה (דף כ"ט ע"ב) מארי

מתניתין, כל הנשמות גזורות מתחת פסא הכבוד. ורוח
דשליטא ביומי דחול, על עבד יי, איהי מעבדא דמלפא
מטטרו"ן, כליל שית סדרי משנה, ואיהי שש מעלות
לפסא. ונפש דשליט בחול, איהי מכסא דין, סנדלפו"ן,
תכלת שבציצית, כמעשה לבנת הספיר. אבל ברתא
דמלפא. בפסח, איהי נפש השכלית, ליל שמורים, מצה
שמורה, ורוח שמור לקבליה איהי יום טוב, ואיהי יום
שבת, זכור ושמור. בגין דאיהי אצילות ממלכות.

והכי תלמידי חכמים, בנוי דמלפא ומטרוניתא, אתקריאו
שבתות וימים טובים, ולית לון מדלהון, דלאו
אינון בעלי מלאכה, כשאר עבדין בנוי דחולין. אגרא
דלהון בעלמא דין, ובעלמא דאתי, לענגא לון בכל מיני
מאכל ומשתה, ולאוקרא לון בלבושין שפירין, כגוונא
דשבת, דאתמר ביה, כפדהו בכסות נקייה. כל מה דעבד
בר נש לשבתות וימים טובים, אית למעבד לון.

ומאן דמחיל שבת חייב סקילה. והכי מאן
דאשתמש בתגא, חלף. והכי הוא המשמש
במי ששונה הלכות, דמחיל תורתיה. וכל שפן
המבזה ליה, כאילו מבזה שבתות ומועדות. ואוקמוה מארי מתניתין, כל

ורוח שכלי. והם נשמה יתרה,
רוח יתרה, על נשמה ורוח ונפש,
שהם עבדים ששולטים בגוף של
ימות החל. נשמה יתרה, נשמת
כל חי, פתר הראש צדיק, שהוא
יום השבת. ובנשמה היתרה הזו
תהיל יה, שהם אבא ואימא,
שעליהם נאמר (ישעיה סד) עין לא
ראתה אלהים זולתך, משום
שהיא מרפכה לעלת העלות,
שהוא מכסה ולא שולטת עליו
העין, ומשום כך עין לא ראתה.
רוח יתרה, הנהר שיוצא מעדן
מבין אבא ואימא, ומהלכו חמש
מאות שנה, ומגיע לששי שהוא
צדיק להשקות את הגן, שהיא
נפש יתרה, מלכות.

הנשמה ששולטת בימות החל
על עבד ה' היא מכסא הכבוד,
כמו שבארוה בעלי המשנה, כל
הנשמות גזורות מתחת פסא
הכבוד. ורוח ששולטת בימות
החל על עבד ה', היא מעבד
המלך מטטרו"ן, כולל ששה
סדרי משנה, והיא שש מעלות
לפסא. והנפש ששולטת בימות
החל היא מכסא דין, סנדלפו"ן,
תכלת שבציצית, כמעשה לבנת
הספיר. אבל בת המלך, בפסח,
היא נפש השכלית, ליל שמורים,
מצה שמורה, ורוח שמור כנגדה
היא יום טוב, והיא יום שבת,
זכור ושמור, משום שהיא
אצילות ממלכות.

וכך תלמידי חכמים, בני המלך
והמלכה, נקראו שבתות וימים
טובים, ואין להם משלהם,
שאנים בעלי מלאכה כמו שאר
העבדים בני החלין. שכרם
בעולם הזה ובעולם הבא לענג
אותם בכל מיני מאכל ומשתה,

המבזה ליה, כאילו מבזה שבתות ומועדות. ואוקמוה מארי מתניתין, כל



וּלְכַבְּדֵם כְּמַלְאָכָיוּשִׁים יַפְיָעֵי קַמְנָן
שְׁשַׁבְתָּ, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ, כְּבֻדָּהּ
בְּכִסּוּת נִקְיָה. כָּל מַה שְׁעוֹשֶׂה
אָדָם לְשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, יֵשׁ
לְעֲשׂוֹת לָהֶם.

וּמִי שֶׁמְחַלֵּל שַׁבַּת חַיֵּב סְקִילָה.
וְכֵן מִי שֶׁמְשַׁתְּמֵשׁ בְּכֶתֶר חוֹלָף.
וְכֵן מִי שֶׁמְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִי שְׁשׁוֹנָה
הַלְכוּת, שֶׁמְחַלֵּל אֶת תּוֹרָתוֹ. וְכָל
שֶׁפֶן הַמְּבֻזָּה אוֹתוֹ, כְּאֵלוֹ מְבֻזָּה
שַׁבְּתוֹת וּמוֹעֲדוֹת. וּפְרֻשָׁה בְּעֲלֵי
הַמְּשֻׁנָּה, כָּל הַמְּבֻזָּה אֶת
הַמוֹעֲדוֹת, כְּאֵלוֹ כּוֹפֵר בְּעֶקֶר.

וּכְבוֹד שֶׁכָּל פְּלִי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
שֶׁנִּקְרָאוּ קֹדֶשׁ, כִּף כָּל אוֹתָם
שֶׁמְשַׁמְשִׁים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
נִקְרָאִים קֹדֶשׁ. וְתַלְמִידֵי רַב, שֶׁהֵם
כְּנֶגֶד אֵיבָרֵי הַגּוֹף, נִקְרָאוּ קֹדֶשׁ
קֹדְשִׁים. וְסוּד הַדְּבָר רְמוּז בָּהֶם,
(שְׁמוֹת כו) וְהַבְּדִילָה הַפְּרֻכָּת לָכֶם בֵּין
הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים.
וּמַטְטְרוּ"ן, אַתָּה וּמַחְנוֹתֶיךָ,
צָרִיכִים לְהַקְרִיבֵם קֶרְבָּן לִפְנֵי ה'
בְּכָל לַיְלָה.

עֲשִׂיהָ, לְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת
שָׁמַיִם, זֶה קְבֻלַּת סוֹרֵרִים שֶׁל עֲנִיּוֹת
לְתַלְמִיד חֲכָמִים, שֶׁהוּא מוֹת לַגּוֹף
הַבְּהֵמוֹת. שֶׁמְזוֹן הַתּוֹרָה הוּא
מְזוֹן שֶׁל הַנְּשָׁמָה וְרוּחַ וּנְפֶשׁ
הַשְּׁכֵלִיִּים, שֶׁהֵם כֹּהֵן לִוֵּי וְיִשְׂרָאֵל.
הַכֹּהֵן בּוֹ י', חֲכָמָה וְדָאִי. הַלִּוֵּי בּוֹ
ה', תְּבוּנָה. יִשְׂרָאֵל בּוֹ דַּעַת, וְזוֹ
ו'. נְפֶשׁ יְתֵרָה, ה' אַחְרוּנָה, רַמ"ח
מְצוּוֹת עֲשֵׂה וְשִׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה.
וְתוֹרָה זֶה אָדָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם. וְזֶה כּוֹלֵל אֶת הַשֵּׁם
הַמְּפֻרָשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.
זֹאת הַתּוֹרָה מְזוֹן לְאָדָם בְּאֶרְבַּע
הַפָּנִים שְׁלוֹ. מְזוֹן הַבְּהֵמוֹת לְחָם
וַיֵּין וּבִשָּׂר וְכָל מִינֵי פְרוֹת, (קַהֲלַת

זֶה לְעֲמַת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְהַקְרִיב בְּכָל לַיְלָה
קֶרְבָּן נְפֶשׁ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל
בְּמַחְשַׁבְתּוֹ קֶרְבָּן לִפְנֵי ה'. לְהוֹצִיא

הַמְּבֻזָּה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, כְּאֵלוֹ

וּבְגוֹנוֹנָא דְכָל מַאֲנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְאֶתְקַרְיָאוּ קֹדֶשׁ, הִכִּי
כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁמָשִׁי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, אֶתְקַרְיָאוּ
קֹדֶשׁ. וְתַלְמִידֵי דְרַב דְּאֵינּוֹן לְקַבֵּל אַבְרָם דְּגוֹפָא,
אֶתְקַרְיָאוּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים. וְרִזָּא דְּמַלְאָה קָא רְמִיז בְּהוֹן, (שְׁמוֹת
כו) וְהַבְּדִילָה הַפְּרֻכָּת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים.
וּמַטְטְרוּ"ן, אֶת וּמַשְׁרִיזֵין דִּילָךְ, צָרִיכִין לְקַרְבָּא לוֹן קֶרְבָּנָא
קָדָם י"י בְּכָל לַיְלָא.

עֲשִׂיהָ לְקַבֵּל עָלֶיהָ עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, דָּא קְבֻלַּת סוֹרֵרִין
דְּעֲנִיּוֹת לְתַלְמִיד חֲכָם אִיהוּ מוֹת לַגּוֹפָא דְּבַעֲרִין.
דְּמְזוֹנָא דְּאוֹרֵייתָא, אִיהוּ מְזוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנַפְשָׁא
שְׁכֵלִים, דְּאֵינּוֹן כֹּהֵן לִוֵּי וְיִשְׂרָאֵל. כֹּהֵן בֵּיהּ י', חֲכָמָה
וְדָאִי. לִוֵּי, בֵּיהּ ה', תְּבוּנָה. יִשְׂרָאֵל, בֵּיהּ דַּעַת, וְדָא ו'.
נְפֶשׁ יְתֵרָה, ה' בְּתַרְאָה, רַמ"ח מְצוּוֹת עֲשֵׂה וְשִׁס"ה לֹא
תַעֲשֶׂה. וְתוֹרָה דָּא אָדָם, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (בְּמַדְבָּר יט) זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם. וְדָא כְּלִיל שְׁמָא מְפֻרָשׁ, יו"ד ה"א וְא"ו
ה"א. הַאי אִיהוּ אוֹרֵייתָא מְזוֹנָא לְאָדָם, בְּד' אַנְפִּין דִּילֵיהּ.
מְזוֹנָא דְּבַעֲרִין, נְהַמָּא וְחַמְרָא וּבִשְׂרָא, וְכָל מִינֵי פְרוֹת,
(קַהֲלַת ז) זֶה לְעֲמַת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

וְצָרִיךְ בְּרַ נֶשׁ, לְקַרְבָּא בְּכָל לַיְלָא, קֶרְבָּן נְפֶשׁא וְרוּחָא
וּנְשָׁמָתָא דְּבַעֲרִין, קָדָם י"י. וְיִתְוַדָּה בְּכַמְהָ מִינֵי
וּדוּוּיִין, וַיִּסְלַק לוֹן בְּמַחְשַׁבְתֵּיהּ, קֶרְבָּנָא קָדָם י"י. לְאַפְקָא
לוֹן בְּקַרְיַאת שְׁמַע, (כָּלֵב אַחֵד) לְקַמֵּי קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא,
וּנְפִיק רִיחֵיהּ דְּדַפִּיק בְּעַרְקִין דְּלַבָּא. נְפֶשׁ, יְכוּיִן בְּשַׁרְפְּתָהּ,
וּבְשַׁחֲיֻטְתָּהּ, וּבְנַחֲיֻרְתָּהּ, דִּהוּוּ נַחֲרִיזִין פְּהַנְיָא, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב וּמַלְאָךְ אֶת רֵאשׁוֹ מִמּוֹל עֲרַפּוֹ וְלֹא יִבְדִּיל. וְהֵינּוּ
חֲנֻק. וְתַלְתָּא מִיתוֹת אֵלִין, הוּוּ כְּמַרְה סוּמְקָא, יְרוּקָא,
אוּכְמָא. דְּאֵינּוֹן בְּכַבֵּד בְּמַרְה בְּטַחּוּל, וְאֵינּוֹן פְּתַלַּת קְלִיפִין
דְּאַגּוּזָא.

וּקוֹדָם דָּא, יִתְקַן מְזַבַּח אַבְנִים, וּיְכוּיִן לְמַעַבְדָּה סְקִילָה,
מְמַרְה חַוּוּרָא, דְּשִׁלְטַת בְּכַנְפֵי רִיָּא, בְּאֵינּוֹן
בְּהֵמוֹת לִפְנֵי ה', וְיִתְוַדָּה בְּכַמְהָ מִינֵי וּדוּוּיִים, וַיַּעֲלֶה אוֹתָם



אותם בקריאת שמע (כלב אחד) לפני הקדוש ברוך הוא, ויוציא את רוחו שדופק בעורקי הלב. הנפש, יכון בשרפתה ובשחיתתה ובנחירתה, שהיו הפהגים נותרים, זהו שכתוב ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. והינו חנק. ושלא המיתות הללו היו כמו מרה אדמה, ירקה ושחרה, שהם בכבד, במרה ובטחול, והם כשלא קלפות האגוז.

וקדם לכן יתקן מזבח אבנים, ויכון לעשות סקילה ממרה הלכנה ששולטת בכנפי ראה באותן סרכות שאותן הבהמות תפוסות שם. ויורדת אש תכלת ומכלה אותם, ויהיו החיות והבהמות והעופות טהורים לקרב לה ולהשרות שמו עליהם. באותו זמן יתקיים בהם, (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים. ויהיו כמו סוס שאדונו רוכב עליו. זהו שכתוב (חבקוק א) פי תרכב על סוסיה מרפבותיה ישועה, ובההוא זמנא (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'.

ותלמיד חכם איהו שקיל לכל מארי תורה, והכי צריך למנהי שקיל גרמיה מסטרא דאורייתא, ומסטרא דאברים דגופא, צריך למשקל גרמיה לכל עמי הארץ. כמה דאוקמיה מארי מתניתין, לעולם יראה אדם עצמו, כאלו כל העולם פלו תלוי בו. ויכוין בנפשיה וברוחיה ובנשמתיה, למעבד לון קרבנין, עם כל בני עלמא. וקודשא בריך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה. ובדא אדם ובהמה תושיע יי'. קמו כלהו תנאין ואמוראין לגביה, ואמרו כלהו בקלא חדא, אנת הוא רעיא מהימנא, דאית לה רשו למעבד כל דא, דאנת שקיל לכל ישראל, ובגין דא שלח לה קדשא בריך הוא בינייהו. (ע"כ רעיא מהימנא).

תוספתא

(ויקרא ו) זאת תורת העולה. אמר רבי חייא, האי קרא אוקימנא ליה בהאי גוונא, זאת תורת: דא כנסת ישראל. העולה דא מחשבה רעה, דאיהי סלקא על רעותא דבר נש, לאסטאה ליה מארחה דקשוט. היא העולה: היא היא דסלקא ואסטייה ליה לבר נש, בעי לאוקדא ליה (דף ג' ע"א) בנורא. בגין דלא יתייהיב ליה

הוא מצרף מחשבה טובה למעשה. ובזה, אדם ובהמה תושיע ה'. קמו כל התנאים והאמוראים אליו, ואמרו כלם בקול אחד: אתה הוא הרועה הנאמן שיש לה רשות לעשות את כל זה, שאתה שקול לכל ישראל, ומשום כך שלח אותך הקדוש ברוך הוא ביניהם. (ע"כ הרעיא מהימנא).

תוספתא

זאת תורה העלה. אמר רבי חייא, את הפסוק הזה בארנו בגון הזה: זאת תורת - זו כנסת ישראל. העלה - זו מחשבה רעה, שעולה על רצונו של אדם להסיטו מדרך האמת. היא העלה - היא היא שעולה להסטיין על האדם, ורועה לשרף אותו באש, כדי שלא ינתן לו מקום להשטיין.